МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Галузі знань: 22 «Охорона здоров'я»

Складник освіти: післядипломна освіта, спеціалізація

Спеціальність: «Психотерапія»

Попередня освіта: лікарі-невропатологи, лікарі-терапевти, лікарі загальної практики - сімейні лікарі, лікарі-наркологи, лікарі-психологи; лікарі-психіатри; лікарі-психотерапевти, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю

Професійна кваліфікація: лікар-спеціаліст

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ЗДМФУ
Голова Вченої ради
_____ / проф. Юрій КОЛЕСНИК
(протокол № 5 від « 24 » грудня 2024 р)
Програма підготовки вводиться в дію з 25.12.2024 р.
_____ / проф. Юрій КОЛЕСНИК
(наказ № 447 від « 25 » грудня 2024 р

Запоріжжя 2024

ПЕРЕДМОВА

Програму підготовки з підвищення кваліфікації зі спеціальності **«Психотерапія»** складено робочою групою, відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 р. № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників» (із змінами) від 14 липня 2021 р. № 725, Наказу МОЗ України від 22.07.1996 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами), Наказу МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами).

Затверджено рішенням Вченої ради Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, протокол № 5 від 24.12.2024 р. Введено в дію Наказом ректора Університету № 447 від 25.12.2024 р.

Керівник робочої групи:

Курило В.О. – доктор медичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;

Робоча група:

1. **Столяренко А.М**. – кандидат медичних наук, доцент кафедри кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;
2. **Городокін А.Д.** – доктор філософії, асистент кафедри кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;
3. **Рябоконь Ю.Ю.** – доктор медичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Рецензії-відгуки:

1. **Дарій В.І.** – доктор медичних наук, професор, професор кафедри нервових хвороб Запорізького державного медико-фармацевтичного університету..
2. **Демченко А.В.** – доктор медичних наук, доцент, доцент кафедри сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

І. ВСТУП

1. Післядипломна освіта: основним завданням циклів спеціалізації є отримання та удосконалення професійних знань і навичок шляхом оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань, необхідністю освоєння сучасних та нових методів вирішення професійних завдань, формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих в результаті теоретичної підготовки, необхідністю вивчення світового досвіду.

2. Попередня освіта перелік освітніх програм: лікарі-невропатологи, лікарі-терапевти, лікарі загальної практики - сімейні лікарі, лікарі-наркологи, лікарі-психологи; лікарі-психіатри; лікарі-психотерапевти, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю, згідно наказу МОЗ України від 25 липня 2023 року № 1347 "Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями (із змінами).

3. Програма підготовки з підвищення кваліфікації – проходження циклу спеціалізації за спеціальністю «Психіатрія» проводиться за програмою підготовки затвердженою Вченою радою ЗДМФУ, та розробленими на їх основі робочими програмами та навчальними планами затвердженими на Вченій раді Навчально-наукового інституту післядипломної освіти

4. Слухачі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації, підлягають атестації на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліст зі спеціальності «Психотерапія».

ІІ. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Складник освіти	Післядипломна освіта, спеціалізація
Спеціальність	222 «Медицина»
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	Лікарі-невропатологи, лікарі-терапевти, лікарі загальної практики - сімейні лікарі, лікарі-наркологи, лікарі-психологи; лікарі-психіатри; лікарі-психотерапевти, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю
Форма проходження	Очна та дистанційна участь в режимі реального часу
Мова	Українська
Академічні права	Робота на посадах лікар-спеціаліст за спеціальністю «Психотерапія» у лікарняних закладах та закладах охорони здоров'я. Безперервний професійний розвиток, цикли тематичного удосконалення
Моніторинг та оцінювання	Наказ МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами), Наказ МОЗ України від 22.07.1996 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами)
Обсяг програми	• 4 місяці (624 години), 20,8 кредитів ЄКТС) для лікарів-невропатологів, лікарів-терапевтів, лікарів загальної практики - сімейних лікарів, лікарів-наркологів, лікарів-психологів; • 3 місяці (468 годин / 15,6 кредитів ЄКТС) для лікарів-психіатрів; лікарів-психотерапевтів, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю. Відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 "Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями" (із змінами).

ІІІ. ПЕРЕЛІК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров’я за спеціальністю «Стоматологія», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності	**ЗК 01.** Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці. **ЗК 02**. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності. **ЗК 03.** Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня. **ЗК 04.** Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами. **ЗК 05.** Уміння використовувати інформаційнокомунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп’ютерною технікою. **ЗК 06.** Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці. **ЗК 07.** Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка). **ЗК 08.** Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров’я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.). **ЗК 09.** Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності. **ЗК 10.** Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. **ЗК 11.** Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

	ЗК 12. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани. **ЗК 13**. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами. **ЗК 14.** Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.
Професійні компетентності	**ПК 01**. Глибоке розуміння психологічних теорій та доказових методів психотерапії. **ПК 02.** Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі психотерапії, основних концепцій, теорій та методов психотерапії та психосоціальної реабілітації; Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта та аналізувати клінічні дані; **ПК 03.** Здатність розробляти ефективні плани лікування на основі потреб та переваг пацієнта; **ПК 04.** Здатність обирати та використовувати сучасні методи діагностики (патопсихологічне обстеження, первинне психотерапевтичне інтерв'ю, патопсихологічні методи обстеження, методи динамічного обстеження в психотерапевтичному процесі), інтерпретувати результати патопсихологічних та параклініничних досліджень, обирати метод психотерапевтичного та психосоціального втручання відповідно до поставленої мети, завдань та очікуваних результатів; **ПК 05.** Спроможність проводити диференційну діагностику; **ПК 06.** Сильні комунікативні навички, у тому числі активне слухання, чуйні відповіді, чітка та стисла мова. **ПК 07.** Здатність встановлювати та підтримувати терапевтичні відносини з пацієнтами, включаючи довіру, взаєморозуміння та встановлення кордонів; **ПК 08.** Здатність лікувати пацієнта з психічними та поведінковими розладами використовуючи психотерапевтичні підходи; **ПК 09.** Здатність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної

	допомоги за міжнародними протоколами незалежно від віку, статі, раси, релігії, орієнтації, соціального та фінансового стану; **ПК 10.** Компетентність у розпізнаванні криз та надзвичайних ситуацій та адекватному реагуванні на них; **ПК 11.** Культурна компетентність та здатність ефективно працювати з різними групами пацієнтів; **ПК 12.** Можливість спільної роботи з іншими медичними працівниками, які беруть участь у догляді пацієнтів; **ПК 13.** Знайомство з правовими та етичними стандартами, що стосуються конфіденційності пацієнта та поінформованої згоди; ПК 14. Сильні навички критичного мислення, включаючи здатність оцінювати та коригувати плани лікування за необхідності залежно від прогресу та результатів пацієнта; **ПК 15.** Можливість інтегрувати свідомість та інші техніки релаксації до планів лікування; **ПК 16**. Компетентність у розпізнаванні та усуненні травм та їх впливу на психічне здоров'я; **ПК 17.** Знання показників результатів та інших даних з метою оцінки ефективності психотерапевтичних втручань; **ПК 18.** Постійна відданість професійному розвитку та саморефлексії для підтримки та вдосконалення навичок та знань; **ПК 19**. Здатність ефективно працювати з пацієнтами різних вікових груп протягом усього життя, від дітей до людей похилого віку; **ПК 20.** Знайомство з останніми дослідженнями та найкращими практиками в психотерапії та суміжних областях; **ПК 21.** Спроможність вести нормативну медичну документацію;

За результатами опанування програми з підвищення кваліфікації з циклу спеціалізації «Психотерапія» лікар досягає наступних програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.
ПРН 2. Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.

ПРН 3. Здійснювати комплекс організаційних заходів щодо забезпечення населення психотерапевтичною допомогою.
ПРН 4. Застосовувати науково обґрунтовані методи в психотерапії для діагностики та лікуванні психічних розладів.
ПРН 5. Використовувати клінічні судження та навички критичного мислення для розробки індивідуальних планів лікування пацієнтів.
ПРН 6. Здатність фахово професійно мислити на підставі аналізу та синтезу знань, щодо психопатологічних симптомів, синдромів, порушень стану психічного здоров'я та поведінки пацієнта.
ПРН 7. Обирати основні моделі та методи надання психотерапевтичної допомоги, визначати мету та завдання психотерапії, керуючись основними принципами надання психотерапевтичної допомоги. Демонструвати володіння рядом психотерапевтичних підходів, включаючи когнітивно-поведінкову терапію, психодинамічну та гуманістичну терапію.
ПРН 8. За потреби використовувати психофармакологічні втручання у поєднанні з психотерапією.
ПРН 9. Здатність визначати необхідність надання психотерапевтичної допомоги пацієнтовівизначати мотивацію пацієнта щодо проведення психотерапії, розуміти особливості надання психотерапевтичної допоомоги від особливостей функціонування у сферах психічної діяльності.
ПРН 10. Розвивати емпатію та співчуття до пацієнтів, зберігаючи при цьому професійні межі та етичні стандарти.
ПРН 11. Роводити загальне первинне психотерапевтичне інтерв'ю у відповідності до основних завдань та мети з наступним аналізом об'єктивної, суб'єктивної та ситуативної інформації, отриманої в процесі проведення інтерв'ю, залучання пацієнта в психотерапевтичний процес.
ПРН 12. Розвивати та підтримувати ефективні терапевтичні відносини з пацієнтами для полегшення прогресу та покращення результатів у відповідності до чинних стандартів світових та національних психотерапевтичних організацій та нормативних юридичних документів, які регламентують права людини.
ПРН 13. Виявляти та усувати потенційні перешкоди на шляху лікування, включаючи культурні, соціальні та економічні фактори.
ПРН 14. Здатність до визначення потреби проведення окремих психотерапевтичних інтервенцій та конкретного виду надання психотерапевтичної допомоги у комплексній терапії пацієнтів з психічними та соматичними захворюваннями, що спричиняють порушення у сфері психічного здоров'я.
ПРН 15. Розпізнавати кризи та надзвичайні ситуації, які можуть виникнути під час лікування, та адекватно реагувати на них, надавати невідкладну психотерапевтичну допомогу у кризових станах.
ПРН 16. Володіти методами включення усвідомленісті та іншими методами релаксації для зменшення стресу та покращення загального самопочуття.
ПРН 17. Оцінювати та контролювати прогрес пацієнта протягом усього лікування, коригуючи плани лікування за необхідності.
ПРН 18. Використовувати ефективні комунікативні навички для співпраці з іншими медичними працівниками, які беруть участь у догляді пацієнтів.

ПРН 19. Дотримуватись юридичних та етичних стандартів щодо конфіденційності пацієнта та поінформованої згоди.
ПРН 20. Демонструвати культурну компетентність у роботі з різними групами пацієнтів.
ПРН 21. Використовувати показники результатів та інші дані для оцінки ефективності психотерапевтичних втручань та відповідним чином коригувати плани лікування.
ПРН 22. Брати участь у постійному професійному розвитку та саморефлексії, для покращення навичок та підтримки знань про нові дослідження та передовий досвід у психотерапії.

Матриця відповідності професійних компетентностей лікаря зі спеціальності «Психотерапія» програмним результатам навчання

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22
ПК1			•	•	•	•											•	•	•	•		
ПК2			•	•													•	•				
ПК3				•		•			•	•	•	•	•					•		•		
ПК4																						
ПК5			•						•	•	•	•	•	•			•					
ПК6				•				•	•									•				•
ПК7	•	•		•								•		•	•	•		•				
ПК8	•	•		•		•		•						•	•	•		•		•		•
ПК9	•	•		•				•	•					•	•	•		•				•
ПК10	•			•				•							•			•				•
ПК11	•	•		•										•	•	•		•				
ПК12		•		•				•	•							•		•				•

ПК13	•	•	•			•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	
ПК14						•		•			•	•								•		•
ПК15			•	•													•	•				
ПК16								•						•								•
ПК17				•							•	•	•					•				
ПК18	•		•	•				•	•						•		•	•				•
ПК19			•	•	•	•											•	•	•	•		
ПК20			•	•													•	•				
ПК21				•		•			•	•	•	•	•					•		•		

IV. Перелік компонентів програми підготовки з циклу спеціалізації «Психотерапія»

4.1. Для лікарів-невропатологів, лікарів-терапевтіви, лікарів загальної практики - сімейних лікарів, лікарів-наркологів, лікарів-психологів 4 місяці (624 години, 20,8 кредитів ЄКТС)

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів/годин	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Загальні основи психотерапії (організація психотерапії, теоретичні концепції)	1,25/38	залік
ОК 2	Основи загальної і медичної психології.	1,05/32	залік
ОК 3	Загальна психопатологія	1,58/48	залік
ОК 4	Феномен психотерапевтичного процесу, основні психотерапевтичні напрямки та моделі	2,8/86	залік

ОК 5	Психотерапія межових розладів (невротичних, пов’язаних зі стресом, соматоформних розладів та розладів особистості)	2,5/76	залік
ОК 6	Психотерапія психічних розладів при адиктивній патології	1,9/58	залік
ОК 7	Психотерапія у комплексному лікуванні пацієнтів з важкими психічними розладами	0,86/26	залік
ОК 8	Психосоматика	1,05/32	залік
ОК 9	Психотерапевтична допомога в кризових станах	2,24/68	залік
ОК 10	Комунікативна компетенція	1,06/32	залік
ОК 11	Превенція психічних та поведінкових розладів	1,02/31	залік
ОК 12	«Загальні положення програми mhGAP (mental health Gap Action Programme) та принципи ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги»	1,3/39	залік
Додаткові компоненти			
ДК 1	Гемоконтактні вірусні інфекції	0,27/8	залік
ДК 2	Туберкульоз	0,27/8	залік
ДК 3	Запобігання насильству в сім’ї	0,27/8	залік
ДК 4	Невідкладна медична допомога при надзвичайних ситуаціях	0,27/8	залік
ДК 5	Медичне право	0,27/8	залік
ДК 6	Базова (фахова) цифрова компетенція працівника охорони здоров’я	0,27/4	залік
ДК 7	Ділова українська мова.	0,27/4	залік
ДК 8	Медико-етичні аспекти здоров’я і хвороби. Позитивна медицина.	0,27/4	залік

ДК 9	Спілкуємось українською правильно. Ментальність і здоров'я українців.	0,27/4	залік
Атестація		0,1/2	іспит
Разом		**20,8/624**	

4.2. Для лікарів-психіатрів; лікарі-психотерапевти, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю 3 місяці (468 годин / 15,6 кредитів ЄКТС):

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів/годин	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Загальні основи психотерапії (організація психотерапії, теоретичні концепції)	0,99/30	залік
ОК 2	Основи загальної і медичної психології.	0,99/30	залік
ОК 3	Загальна психопатологія	0,99/30	залік
ОК 4	Феномен психотерапевтичного процесу, основні психотерапевтичні напрямки та моделі	2,31/70	залік
ОК 5	Психотерапія межових розладів (невротичних, пов'язаних зі стресом, соматоформних розладів та розладів особистості)	1,98/60	залік
ОК 6	Психотерапія психічних розладів при адиктивній патології	1,98/60	залік
ОК 7	Психотерапія у комплексному лікуванні пацієнтів з важкими психічними розладами	0,53/16	залік
ОК 8	Психосоматика	0,59/18	залік
ОК 9	Психотерапевтична допомога в кризових станах	1,98/60	залік
ОК 10	Комунікативна компетенція	0,59/18	залік
ОК 11	Превенція психічних та поведінкових розладів	0,59/18	залік
ОК 12	Ментальне здоров'я **mhGAP**	0,8/24	залік
Додаткові компоненти			
ДК 1	Гемоконтактні вірусні інфекції	0,13/4	залік
ДК 2	Туберкульоз	0,13/4	залік

ДК 3	Запобігання насильству в сім'ї	0,13/4	залік
ДК 4	Невідкладна медична допомога при надзвичайних ситуаціях	0,13/4	залік
ДК 5	Медичне право	0,13/4	залік
ДК 6	Базова (фахова) цифрова компетенція працівника охорони здоров'я	0,13/4	залік
ДК 7	Ділова українська мова.	0,13/4	залік
ДК 8	Медико-етичні аспекти здоров'я і хвороби. Позитивна медицина.	0,13/4	залік
ДК 9	Спілкуємось українською правильно. Ментальність і здоров'я українців.	0,13/4	залік
Атестація		0,07/2	іспит
Разом		**15,6/468**	

V. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

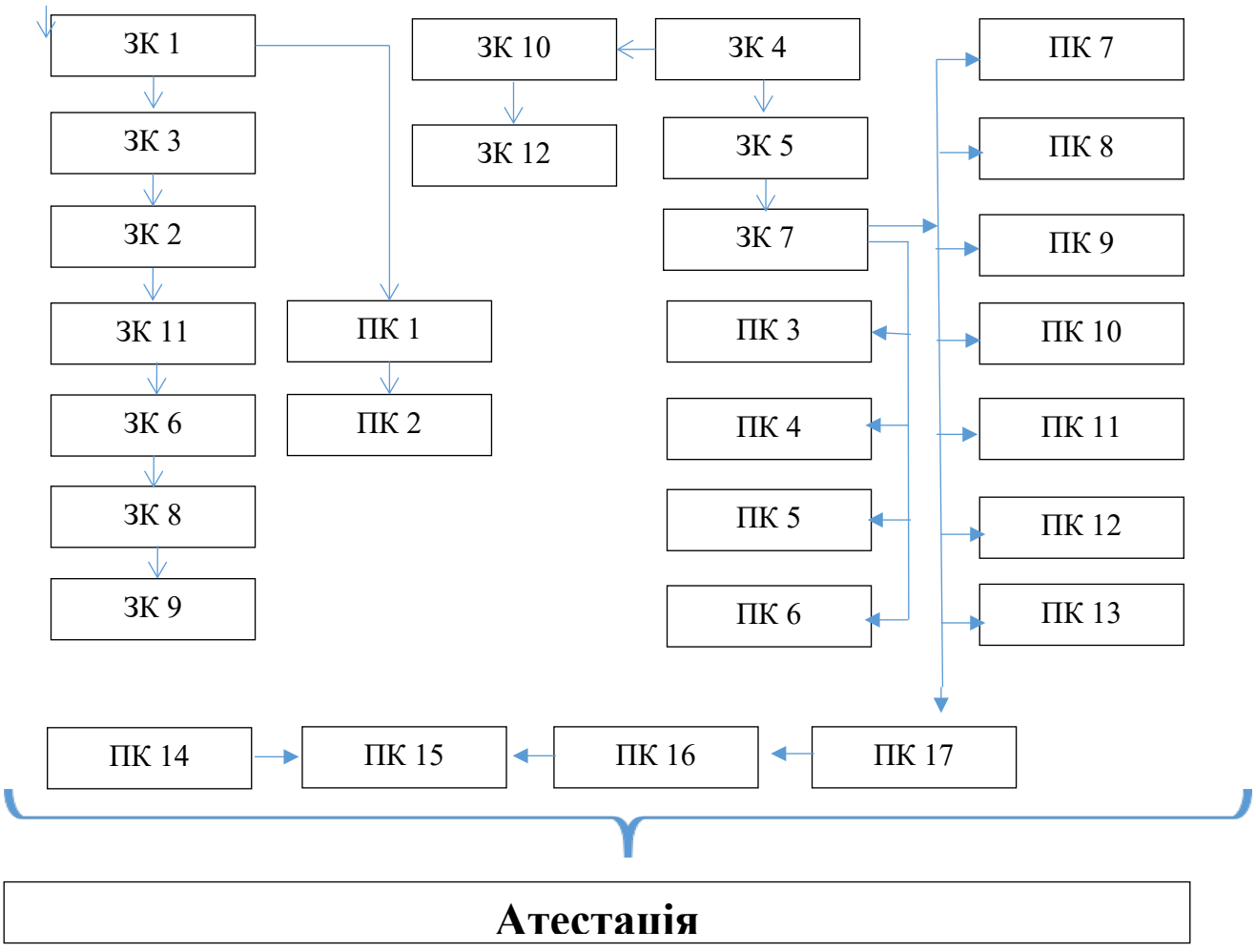

VI. АТЕСТАЦІЯ

Атестації на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання зі спеціальності «Психотерапія» підлягають особи, що пройшли цикли спеціалізації. Склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням або підтвердженням звання «лікар-психотерапевт» формується закладом вищої (післядипломної) освіти.

До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліст за спеціальністю «Психотерапія», допускаються лікарі, які повністю виконали програму підготовки.

Допуск до проведення атестації для визначення знань та практичних навичок оформлюється наказом ректора закладу вищої освіти.

Атестація лікарів включає:

- іспит з оволодіння практичними навичками;
- співбесіда.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 5-ти бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 1–2 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами.

Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, атестація.

За результатами атестації з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» комісія приймає такі рішення: присвоїти або відмовити у присвоєнні звання «лікар-спеціаліст» за спеціальністю «Психотерапія». За результатами позитивної атестації на підставі рішення атестаційної комісії лікарям, видається сертифікат встановленого зразка.

VII. ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Психопатологічна синдромологія: психотерапевтичні підходи : навчальний посібник / В.В. Чугунов. — 6-е вид., доповн. І розшир. — Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020. — 360 с.

2. Кошова І. В., Литовченко Н. Ф. Психотерапія: навч.-метод. посібн. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2022. 113 с.
3. Основи травмофокусованої психотерапії. Джон Н. Брієр, Кетрін Скотт Львів: Манускрипт, 2023 . – 448 с
4. EMDR терапія наслідків психотравми.Арне Гофманна Львів: Свічадо, 2017 – 259 с
5. Психотерапія з дітьми та підлітками, які пережили травму та втрату. Джудіт Коен, Антоні Маннаріно, Естер Дебліндже Львів: Свічадо, 2019. – 264 с.
6. Арнц А. Схема-терапія: модель роботи з частками / Арнольд Арнц, Гітта Якоб. —Львів: Свічадо, 2014. — 264с.
7. Брієр Дж. Основи травмофокусованої психотерапії / Джон Брієр, Кетрін Скотт, ——Львів Свічадо, -2015. —448 с.
8. З. Бріш К.Г. Розлади прив’язаності. Від теорії до терапії. Посібник / Карл Гайнц Бріш . ——Львів 2012 - 314 с.
9. Вебер І . Травмафокус. Спеціалізований психотерапевтичний метод для робот зі стресом, травмою та хронічним болем / Томас Вебер Переклад з німецької: Гладун І. М. — Харків: Літера Нова, 2020. — 164с.
10. Вестбрук Д. Вступ у когнитивно-поведінкову терапію / Девід Вестбрук, Хелен Кеннерлі, Джоан Кірк. — Львів Свічадо, 2014. — 420 с.
11. Гофман А. EMDR терапія наслідків психотравми : Практичний посібник / Арне Гофманн. —Львів : Свічадо, 2017. 259 с.
12. Каліна Н.Ф. Психотерапія: підручник студ. вишів — К.: «Академвидав», 2010. — 280 с.
13. Нові клінічні протоколи: психіатрія «Професійні видання України», 2020. -- 265с.
14. Огден Г. Т. Проективна ідентифікація та психотерапевтична техніка / переклад з англ. Сюзана Накрийко. —Львів Український психотерапевтичний університет, Київський інститут сучасної психології та психотерапії, 2016. 200 с.
15. Основи загальної та медичної психології у вищій школі/Навч.посб./за ред. Р.І.Білобривки — 2018.-286 с.

16. Основи психотерапії: навч. посіб / М.І. Мушкевич, С. С. Чагарна ;за ред. М.І.Мушкевич. Вид. 3-тс. — Луцьк : Вежа-Друк, 2017. — 420 с.
17. Основи сучасної психотерапії / Науковий посібник 0.0. М.М. Пустовойт, О.І. Мироненко та ін.. —Львів : Видавництво ЛНМУ ім. Данила Галицького, 2014. — 235 с.
18. Охорона психічного здоров'я в умовах війни: у 2т. / пер. з англ. Тетяна Охлопкова, Олександра Брацюк. — К. : Наш формат, 2017. 2т. - 548 с.
19. Охорона психічного здоров'я в умовах війни : у 2т. / пер. з англ. Тетяна Семигіна, Ірина Павленко, Євгенія Овсяникова, Ольга Тесленко. — К. : Наш формат, 2017. 1т. - 568 с.
20. Психотерапія з дітьми та підлітками, які пережили травму та втрату / Д. Коен, Е. Маннаріно, Е. Дебліндже р. — Львів: Свічадо, 2016. — 264 с.
21. Раннє втручання в психоз (нові діагностичні та терапевтичні парадигми) [Текст] : колект. монографія / [К. В. Аймедов та ін.] ; за ред. проф. П. В. Волошина, проф. Н. О. Марути. Харків : Строков Д. В. [вид. 2019. — 334 с.
22. Стрес і людина: медико-психологічна допомога при стресових розладах: метод. посіб. [за ред. І.А. Пінчук, К.Д. Бабова, АЛ. Гоженко. Київ: Видавничий дім «Калита», 2014. — 92 с.
23. Тренінг суспільних навиків у реабілітації пацієнтів із психічними розладами / збірник праць» за ред. Й. Медер. — Львів: Палітра друку, 2000 — 123 с.
24. Уніфікований Клінічний Протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги Реакція на важкий стрес та розлади адаптації Посттравматичний стресовий розлад , 2016 .- МОЗ України - 56 с.
25. Фройд З. Психологія сексуальності / пер. з нім. Нататалі Іванової. Київ. Андронум, 2020. -106 с.

Допоміжна література

1. Абрамовиц Дж. С., Бреддок І.О. Іпохондрія та тривога здоров’я. Поступ у психотерапії. Львів : Свічадо, 2020. – 99 с.

2. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання : наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору [Текст]: Д-р Джудіт Герман: переклад з англ. Оксана Лизак, Оксана Наконечна, Олександр Шлапак. –Львів: Виданвництво Старого Лева, 2015. -416 с.
3. Гурська Т., Турецька Х.З. Патопсихологія: навчально-методичний посібник. –Львів: Видавництво Українського католицького університету. 2016. -204 с.
4. Мак-Кеон Р. Суїцидальна поведінка / пер. з англ. І. Куришко: за наук. Ред. К. Явни-Розенталь. –Львів: Галицька Видавнича Спілка. 2020. -126 с.
5. Маркер Д. Крейг, Ейлворд Е. Генералізований тривожний розлад. Поступ у психотерапії. Львів: Свічадо. 2017. -123 с.
6. Лін П. рем. Депресія / пер. з анг. Ю. Коваль; наук.. ред.. О. Плевачук, О, Сувало; за заг. Ред. К. Явни-Розенталь. – Львів : Галицька Видавнича Спілка. 2019. – 126 с.
7. Соціально-психологічна підтримка адаптації ветеранів АТО: посібник для ведучих груп : навчальний посібник / Горбунова В.В., Карачєвський А.Б., Климчук В.О. та ін. _Львів : Інститут психічного здоров'я Українського католицького університету, 2016 – 96 с.
8. Хаустова О.О. Психосоціальна реабілітація : проблеми і шляхи вирішення / О.О. Хаустова // Архів психіатрії. – 2015. – Т. 21. №2. – С. 36-42.
9. Чубко О.Б., Романченко Л.В. Роль та місце психосоціальної реабілітації в системі психіатричної допомоги. – НейроNews. №3 (38)б 2012 – С. 46-49.

Посібники та підручники англійською мовою:

1. Barry M.M. Implementing Mental Health Promotion/ Malgaret M. Barry, Aleisha M. Clarke, Inge Petersen, Rachel Jenkins. - 2nd Ed. — Springer, — 905 p.

2. Beck J., Beck A. Cognitive Behavior Therapy, Third Edition: Basics and Beyond. - 3rd ed. - The Guilford Press, 2020. - 414 p.

3. Brodie B.B. Object Relations and Intersubjective Theories in the Practice of Psychotherapy. — Ist ed. - Routledge. 2019. - 304 p

4. Cain D.I.. Humanistic Psychotherapies (Handbook of IResearch and Practice) 2nd ed. - American Psychological Association, 2015. 552 p.

5. Chen M., Giblin N. J. Individual Counseling and Therapy: Skills and Techniques. — 3rd ed Routledge, 2017.- 316 p.
6. Corrigan P. W. Principles and Practice of Psy chiatric Rehabilitation, Second Edition: An Empirical Approach — 2nd ed. - The Guilford Press, 2016. — 425 p.
7. Craig B.J., Rudd M.D. Brief Cognitive-Behavioral Therapy for Suicide Prevention. — I st ed. The Guilford Press, 2018. -294 p.
8. Friedman M.J., Keane T.M., Resick P.A. Handbook of PTSD, Second Edition: Science and Practice. -2nd ed, - The Guilford Press, 2015. - 718 p.
9. Gabbarl G.O., Beck J.S., Holines .1. Oxford Textbook of Psychotherapy. - Oxford University Press, 2007. - 552p.
10. McGurk S. R. , Mueser K.T., Drake IR.E. Cognitive Remediation for Successful Employment and Psychiatric Recovery: The Thinking Skills for Work Program. The Guilford Press, 2021. – 372 p/
11. Morris R.J., Kratochwill T.R. The Practice of Child Therapy. Routledge, 2008. — 587p.
12. Textbook of psychoanalysis / edited by G. Giabbart. B.E. Litowitz, P. Willialns. American Psychiatric Publishing, 12. 636 p.
13. Tsehacher W., Haken H. The Process of Psychotherapy Causation and Chance. Springer International Publishing, 2019. 326 p.
14. Wright J. H. Cognitive-behavior Therapy Severe Mental Illness: An Illustrated Guide/ J.H. Wright? D. Turkington. Basco Ramirez M. - I.ondon: /American Psychiatric Pub. 2009 - 354 p.

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

(офіційні сайти та інформаційні портали)

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://rada.gov.ua/ .
2. Державний експертний центр ЛЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.dec.gov.ua/ .

3. Державний реєстр ЛЗ (Експертний центр ЛЗ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.drlz.kiev.ua /.
4. Державний реєстр лікарських засобів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.drlz.com.ua .
5. Довідник лікарських засобів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.drlz.kiev.ua /.
6. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/ .
7. Кабінет Міністрів України (урядовий портал) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua /.
8. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.me.gov.ua /.
9. Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.who.int/ua/ .
10. Національний перелік ОЛЗ (МОЗ України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_naclist/.
11. Сайт Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками: http://www.diklz.gov.ua/control/main/uk/index.
12. Асоціація Психотерапевтів та Психоаналітиків України https://appy.in.ua/
13. Український інститут когнітивно-поведінкової терапії https://i-cbt.org.ua/
14. Українська спілка психотерапевтів https://usp.community/
15. The European Association for Psychotherapy www.europsyche.org/
16. Psychotherapy News and Research https://www.news-mgdieal.net/?tag=/Psyhotherapy
17. American Psychotherapy Association https://www.anwricanpsvchotherapy.com/American Journal of Psychotherapy Clinical Social Work Journal https://www.springer.eom/journalil()615
18. Psychotherapy Research https://www.tandfonline.c01n/tog/tpsr2()/current

19.Psychotherapy and Psychosomatics

https://www.karger.com/Journal/Home/223864